

LÄRARHANDLEDNING BUDDHISMEN ONLINE

INNEHÅLL

I Världskulturmuseernas samlingar på Östasiatiska museet och Etnografiska museet finns världsunika skulpturer och föremål som berättar om en av världens största religioner med över 500 miljoner praktiserande utövare. Skulpturerna kommer från länder som Indien, Burma, Thailand, Kina, Japan, Tibet, Korea och Mongoliet, och de flesta av dem har en gång i tiden funnits i och kring tempel där religiösa ceremonier och ritualer har genomförts.

Hur och vad de buddhistiska förmedlar är grunden i programmet där eleverna får lära sig att tolka föremålets form, utseende, detaljer och tradition. Vad berättar egentligen en skulptur som gestaltar Buddha? Vad används den i regel till? Vilka skulpturer och gestalter är vanligast? Hur förmedlas legenden om Buddha, de fyra ädla sanningarna och den åttafaldiga vägen? Hur berättar skulpturerna om buddhismens spridning över världen och hur kan de knytas till inriktningar som theravada, mahayana och vajrayana?

Efter en inledning om Världskulturmuseerna och Östasiatiska museet ges exempel på buddhistiska tempel världen över – från Japan till Sverige – och hur skulpturer brukar besmycka dessa och hur de används av munkar, nunnor och allmänt praktiserande religionsutövare. Men buddhor av olika slag kan även förekomma i människors hem och dagligen användas under meditation eller som en ständig påminnelse om den buddhistiska läran och dess budskap.

Vi fördjupar oss kring hur Buddhaskulpturer vars utseende och detaljer kan berätta om legenden om den person som brukar kallas för Siddharta och som blev den historiska Buddha. Vad berättar de långa örsnibbarna? Vilket budskap förmedlar handgesterna – mudrorna?

Fördjupning sker kring hur skulpturerna kan berätta om de fyra ädla sanningarna och den åttafaldiga vägen. Stenreliefer och skulpturer som gestaltar Buddhas lärjungar berättar om perioden då Buddha nått upplysning och då läran spridning över världen inleddes. Utifrån världsunika föremål från Gandhara och Hadda i dagens Pakistan och Afghanistan visas religionens vandring från norra Indien. Skulpturer från Burma och Thailand skildrar den inriktning som kallas Theravada. Statyer från Kina och Japan knyts till den skola som kallas Mahayana. Än mer världsunika gyllene boddhisattvor som forskningsresenären Sven Hedin förde med sig från Inre Mongoliet beskriver den inriktning som brukar kallas för Vajrayana och som bland annat är vanlig i Tibet. Skulpturerna talar tydligt om synkretism med sina inslag från hinduism och äldre folketro. Den historiska Buddha får sällskap av Framtiden Buddha (Maitreya) och andra boddhisattvor som Avaloketishvara, Vajrapi och "den skrattande buddhan" – Budei eller Hotai.

Under ett elevaktivt program får eleverna diskutera frågeställningar och som avslutning sätts de på prov och får själva möjlighet att tolka och tyda skulpturerna för att hitta dess mening och dess tradition. Olika mudror behandlas och de får testa sig kring vad de betyder. Olika buddhor visas och de får knyta dem till olika inriktningar av buddhismen. Boddhisattvor med saknade huvuden genererar frågor kring vad som kan ha hänt dem. Religiöst våld? Väder och vind? Möjligheter för frågor finns och avslutningsvis sker en sammanfattning av programmets lärdomar.

1935.50.2074

NMOK-016

[Upptäck samlingen – använd föremål som källor! - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](#) Se längst ner i pdf-filen där länkar till samlingar om världsreligionerna hittas.

Programmet kan genomföras som en introduktion till undervisningsområdet, som fördjupning eller som en sammanfattning efter att undervisningsområdet är avklarat. Lämpligast är om en genomgång kring religionens centrala delar först skett i klassrummet och att detta program blir en fördjupning.

ARBETSMATERIAL OCH LEKTIONSPLANERING

Inför ett onlineprogram

Det digitala museibesöket förbereds förslagsvis väl med en introduktion till Världskulturmuseerna och dess museer, samlingar, utställningar och uppdrag: [Världskulturmuseerna - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](#)

Filmer om Världskulturmuseerna och deras museer och samlingar hittas här:

<https://www.youtube.com/user/varldskulturmuseet>

Inför ett onlineprogram om buddhismen är vår rekommendation att i skolundervisningen ge en introduktionen kring religionens centrala delar först och låta detta program bli en fördjupning.

Det finns även möjlighet att via andra onlineprogram och digitala lärresurser ta sig an ännu äldre religiösa föreställningar i och med *De tidiga flodkulturerna Online*, *Forntida Egypten Online* samt den digitala lärresurser *Allt har en historia* med film och arbetsmaterial om samma ämnen, samt innehåll om det Arabiska rikets uppkomst och Islams lära.

Allt har en historia – Världshistorien genom Världskulturmuseerna

På denna digitala lärplattform finns ett stort omfång av lärmaterial om historia, arkeologi, forna kulturer och olika former av källmaterial:

<https://www.varldskulturmuseerna.se/digitala-resurser/skolprogram-online/allt-har-en-historia/>

Efter onlineprogrammet

Efteråt kan lärare och elever boka andra onlineprogram om äldre religiösa föreställningar och kulturer samt digitalt lärmaterial om det Arabiska rikets uppkomst och Islams lära.

Allt har en historia – Världshistorien genom Världskulturmuseerna

På denna digitala lärplattform finns ett stort omfång av lärmaterial om historia, arkeologi, forna kulturer och olika former av källmaterial:

<https://www.varldskulturmuseerna.se/digitala-resurser/skolprogram-online/allt-har-en-historia/>